

**MENKUL SERMAYE İRATLARINDA İNDİRİM ORANI VE
DEVLET TAHVİLİ VE HAZİNE BONUSU
GELİRLERİNDEKİ İSTİSNA TUTARI**

A- Menkul Sermaye İratlarında İndirim Oranı

Gelir Vergisi Kanunu'nun 76'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "75'inci maddenin ikinci fıkrasının 5, 6, 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarına (döviz cinsinden açılan hesaplara ödenen faiz ve kar payları, dövize altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç) aşağıda belirtilen indirim oranının uygulanması suretiyle bulunacak kısım, bu iratların beyanı sırasında indirim olarak dikkate alınır. Bu hükmün tevkif yoluyla kesilen vergiye şumulü yoktur. Bu indirim, menkul kıymetler yatırım fonları ve ortaklıkları, risk sermayesi yatırım fonları ve ortaklıkları ve gayrimenkul yatırım fonları ve ortaklıklarından sağlanan kar payları hakkında da uygulanır. Ticari İşletmelere dahil bu tür gelirler hakkında indirim uygulanmaz. İndirim oranı, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle Maliye Bakanlığı'nca tespit edilir." hükmü uyarınca maddede sayılan menkul sermaye iratlarından elde edilen kazancın tespitinde indirim oranı uygulanmaktadır. Bu madde hükmü, 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere 5281 sayılı Kanunu'nun 44'üncü maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından en son 2005 yılında elde edilen gelirlere uygulanacaktır.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca çıkarılan 42 no'lu Gelir Vergisi Sirkülerinde 2005 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı (% 9,8 / % 18,25 =) % 53,7 olarak tespit edilmiştir. 2005 yılında elde edilen aşağıdaki menkul sermaye iratlarına bu oran uygulanacaktır.

✓ Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler,

✓ Her nevi alacak faizleri,

✓ Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarından sağlanan kar payları **Ancak, dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır. Ayrıca, Ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması da söz konusu değildir.**

Gelir Vergisi Kanununun geçici 55 inci maddesi hükmü uyarınca, **vergi kesintisine tabi tutulmuş olan ;**

✓ Mevduat faizleri,

✓ Özel finans kurumlarınca kar ve zarar katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları

✓ Repo gelirleri

✓ Menkul kıymetler yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kar payları veya bu fonların katılma belgelerinin İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında alım-satımından elde edilen kazançlar

✓ Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında yapılan işlemler sonucunda elde edilen kazançlar

tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. Dolayısıyla bu gelirlerde indirim oranı uygulamasının herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Ancak bu **gelirlerin de ticari işletmeye dahil olması halinde, geçici 55 inci madde kapsamında girmediğinden ticari kazançta dahil edilerek bu kazancın içinde beyan edilecektir.**

B- Devlet Tahvili Ve Hazine Bonusu Gelirlerindeki İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun Geçici 59 uncu madde hükmü ile 26/07/2001-31/12/2005 tarihleri arasında ihraç edilen Devlet tahvilleri ve Hazine bonolarının faiz gelirleri ve elden çıkarılmasından sağlanan diğer kazançlar toplamının 2001 yılında 50 milyar lirası, 2002 ve izleyen yıllarda bu tutarın veya artırılmış tutarın her yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılması ile bulunacak tutar gelir vergisinden istisna edildiğinden 42 n'lu Gelir Vergisi Sirkülerinde 2005 yılında elde edilen söz konusu gelirler için uygulanacak istisna tutarı. **174.033,88 YTL** olarak belirlenmiştir. Tam mükellefler gerçek kişileri geçici 59'uncu madde kapsamına giren kazançların istisna tutarının altında kalması halinde bu kazançları için yıllık beyanname vermeyecekleri gibi, diğer gelirler nedeniyle yıllık beyanname verilmesi halinde beyannameye dahil edilmeyecektir.

Bu istisnadan yararlananlar, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80'inci maddesinde yer alan ve 2005 yılında elde edilen değer artış kazançlarından birkısmı için geçerli olan 13.000 YTL'lik istisnadan yararlanamazlar.

Saygılarımızla...